

ע"פ 5900/15 - אייל מעוז נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעורורים פליליים

ע"פ 5900/15

לפני:
כבוד השופט ס' ג'ובראן
כבוד השופט ח' מלצר
כבוד השופט א' שחם

המערער: אייל מעוז

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-
יפו מיום 16.7.2015 בת"פ 13142-02-15 שנית על
ידי כבוד השופט ג' קרא – סג"נ

תאריך הישיבה:

י"ב בניסן התשע"ו (20.4.2016)

בשם המערער:

עו"ד גיא פרידמן

בשם המשיבה:

עו"ד עדי שגב

פסק-דין

השופט ס' ג'ובראן:

עמוד 1

1. לפניו ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (сан הנשייה ג' קרא) בת"פ 13142-02-15 מיום 16.7.2015, במסגרתו הוטל על המערער עונש של 34 חודשים מאסר בפועל; 12 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור בעבירות נשק מסוג פשע; 6 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור בעבירות נשק מסוג עוון; וקנס בסך של 5,000 ש"ח.

כתב האישום והכרעת הדין

2. המערער הורשע ביום 10.11.2014 על יסוד הודהתו בעובדות כתוב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של אחזקת נשק, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נשיאת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; וסיעת נשק, לפי סעיף 144(א) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, בין מ.ב. (להלן: מ') לבן אנשים אחרים התגלו סכטום. בעקבות הסכטום, מ' ואנשים נוספים קשרו קשר לפגוע בני מני האחרים המעורבים בסכטום, ולשם כך מ' קנה רובה. המערער – אשר היה מודע לפרטי הסכטום ולעובדה כי מ' עתיד לעשות שימוש ברובה – נפגש עם מ' ואחרים סמוך לרחוב השרון בעיר בת-ים,ומי מהונוכחים הטמین את הרובה במקומם. לאחר מכן, מ' קנה אקדח וכן מחסנית עם 4 כדורים. ביום 14.1.2015 בשעה 19:30 לערך, נפגשו המערער ושניים אחרים ליד דירתו של המערער לצורך הטמנת האקדח והמחסנית. מסיבה שאינה ידועה למשיבת, השלושה לא הטמינו את האקדח במקום ותחת זאת נסעו לחורשה ציבורית בבת-ים, כשהם נשאים את האקדח והמחסנית בתוך שקית. המערער הטמין את האקדח והמחסנית בחורשה. בהמשך הערב, בשעה 20:30 לערך, תפסו שוטרי משטרת ישראל את האקדח וסילכו את מימוש התכנית הפלילית.

גזר הדין של בית המשפט המחוזי

3. ביום 16.7.2015 בית המשפט המחוזי גזר את דיןו של המערער. בגין דין, בית המשפט המחוזי עמד על הערכים המוגנים אשר נפגעו מביצוע העבירות ומידת הפגיעה בהם, על הנسبות הקשורות בביצוען, ועל מדיניות העונישה הנהוגה בהן. באשר לערכים המוגנים, נמצא כי המערער במעשה פגע בערכים של שלום הציבור ובಥנו פגעה ממשית, וזאת נוכח הטיון הרב הטעון בכל נשק המוחזקים שלא כדין. כןקבע בית המשפט המחוזי כי מכלול מעשיו של המערער מהו איורע אחד – שכן מדובר בעבירות שהן חלק מאותה "תוכנית עברינית" – וכך שיש לקבוע מתחם עונש אחד לכל העבירות. ביחס לנسبות ביצוע העבירות, בית המשפט המחוזי עמד על מספר נסיבות לחומרה: התכנון שקדם לעבירות – אשר כלל שיחות טלפון לשם התיאום הדרוש להגעתו של המערער למקום; אופי הנשך – רובה במקורה הראשון ואקדח ובצמוד אליו מחסנית טעונה במקורה השני; פוטנציאל הנזק והסיכון הגבוהים בעבירות נשק חם; מודעותו של המערער לפעולות העברינית הנكمנית שאמורה הייתה לצאת לפעול באמצעות כלי הנשך; וחילקו של המערער באירוע, ובפרט התגייסותו החזרת ונשנית למעשים כאשר הוא יודע על כוונת השימוש הפוגעני. אשר למединות העונישה הרואיה, בית המשפט המחוזי ציין כי העונש המרבי בעבירה החזקת נשך הוא 7 שנות מאסר ובעבירה הסיע – מחצית העונש, וכי העונש המרבי בגין עבירת נשיאת נשך עומד על 10 שנות מאסר. אחר זאת, בית המשפט המחוזי בחר את העונישה הנהוגה בעבירות של נשיאת נשך ותחמושת, והגדיש כי מדיניות העונישה בעבירות נשך היא מדיניות מחמירה, המתבטאת בהטלת עונשי מאסר לתקופה משמעותית. על סמך שיקולים אלו, בית המשפט המחוזיקבע כי מתחם העונש ההולם נع בין 20 ל-48 חודשים.

4. בקביעת העונש המתאים לערעור, בית המשפט המחויז בוחן את נסיבותו של המערער שאינו קשורות בביצוע העבירה. בית המשפט עומד על עברו הפלילי המכובד של המערער, הכולל 14 הרשעות קודמות, לרבות בעבירות חמורות של אלימות וסחר בסמים, וזאת התייחס לכך שהמערער ריצה שלוש תקופות מאסר משמעותיות. לפיכך, בית המשפט המחויז מצא כי אין בעינה כדי להרטיע את המערער מביצוע עבירות חמורות, וכי יש לקחת בחשבון את שיקול הרתעתו מפני מעורבות עתידית בעבירות חמורות מסווג זה. מנגד, בית המשפט המחויז התחשב בהודיות המערער בביצוע העבירות; בחיסכון שהביא בזמן שיפוטו; ובכך שהמערער אף צפוי להיעיד במשפטיהם של יתר המעורבים בפרשה. נוכח נסיבות אלה, בית המשפט המחויז גזר את עונשו של המערער כمفорт בפסקה 1 לעיל. מכאן הערעור שלפנינו.

nymoki הערעור ותשובה המשיבה

5. בערעורו, המערער טוען כי בית המשפט המחויז הטיל עליו עונש המחבר עמו יתר על המידה - הן ביחס לנסיבות המקירה והן ביחס לרף העינהה הנוהג - ואשר אינו מעניק משקל ראוי לנסיבות לקולה המתקומות בעינויו. ראשית, המערער סבור כי בית המשפט המחויז לא נתן משקל מספק לעובדה שבחור לא הנהל את משפטו; לכך שבעצם הודהו חסר זמן משמעותי וקר מזמןו של בית המשפט; לכך שהודה ראשון מבין כל המעורבים; וכן לעובדה שחלקו במשעים פחות ביחס למעורבים האחרים בפרשה. עוד סבור המערער כי פסקי הדין עליהם התבפס בית המשפט המחויז עת קבע את מתחם העונש הולם בעינויו חמורים בהרבה מקורה שלו, וומדגיש כי על אף פי כן הושטו בהם עונשים קלים יותר. המערער מוסיף וטוען כי בית המשפט המחויז התמקד בשיקולים העומדים לחובתו, ולא שקל את כל השיקולים הרלבנטיים לחומרה ולקולה עת גזר את דיןו. לביסוס טענותו, המערער מצביע על כך שבית המשפט המחויז: א) נתן משקל בכורה לשיקול ההרטעתו; ב) לא נתן משקל מהותי לחלקו במשעים ביחס למעורבים האחרים, כמו גם לכך שהוא צפוי להיעיד במשפטיהם; ו-ג) לא התחשב במחיקת עבירות הקשר לפשע מכתב האישום שהוגש נגדו. לבסוף, המערער גורס כי העונש שנגזר עליו חמור גם בהשוואה לעונשם של יתר המעורבים בפרשה. על כן, המערער מבקש להפחית באופן משמעותי את עונש המאסר בפועל שהושת עליו, כך שייהלום את מכלול נסיבות המקירה.

6. מайдך, המשיבה סבורה כי יש לדוחות את הערעור. לשיטה, מעשי של המערער - הכללים חזקה, הובלה והטמנה של כל נשחק - הינם חמורים ביותר ומהיבאים עינהה משמעותית. בהמשך לכך, המשיבה מדגישה כי מעורבותו של המערער בהובלתם והטמנתם של הרובה והאקדח היא מעורבות ממשית שאינה זניחה. באשר לעונשים שהושטו על חלק מהמעורבים האחרים בפרשה, המשיבה עמדה על הנסיבות המשתנות המתקומות בעיניהם, ובפרט כי בעינויו של המערער - לעומת המתורבים האחרים - לא עמדו קשיים ראיתיים להוכחת אשמתו. בנוסף, מתחם העונש שנקבע בעינויו של המערער אינו סוטה, ובוודאי לא משמעותית, ממתחם העונש הרואיו. על כן, לגישת המשיבה, אין מקום להתערב בעונש שהוטל על המערער, באשר הוא עונש מואzon שהולם את נסיבות המקירה.

דין והכרעה

7. דין הערעור להידחות. הלכה ידועה היא שלא בנקל תتعיר ערכאת הערעור בעונש אותו גירה הערוכה הדינית, וכי ההתערבות שمرة לאותם מקרים חריגים בהם נפלת טעות מהותית בגין הדין, או כאשר העונש שנגזר חורג במידה קיצונית מדיניות העינהה הנהוגת במקרים דומים (ראו: ע"פ גולאני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (28.3.2016); ע"פ 1072/15 שיניס נ' מדינת ישראל,

פסקה 41 (10.11.2015). לאחר עיון בגור דין של בית המשפט המחויז ובהודעת הערעור, ולאחר שמיית הצדדים בפנינו, הגענו למסקנה כי במקרה שלפניינו איןנה על אותם מקרים חריגים הצדדים התערבות, כפי שיפורט להלן.

8. נחה דעתנו כי העונש שהושת על המערער מזמן נראה בין חומרת העבירות בהן הורשע ונסיבות ביצוען, לבין הנسبות לקולא בעניינו, ואין בו סטייה מדיניות הענישה הרואה. בית משפט זה עמד לא אחת על הסכנות הגלומות בעבירות הקשורות לנשך וחומרתן המייחدة, ועל כן אימץ לגביון עמדה עקרונית של ענישה מחמירה, שיש בה כדי להרטיע את היחיד והרבם (ראו: ע"פ תיהוא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (14.2.2016); ע"פ 2422 עלי ח'דר נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.12.2014)). בעניינו, בצדך ייחס בית המשפט המחויז חומרה רבה למשיו של המערער, אשר התגיים לבצע כל חלק שהוטל עליו בביצוע העבירות – תחילה כמשמעות הרובה, ובהמשך כמבצע העיקרי בהחזקת ונשיאות האקדח והתחמושת, כמו גם בהטמנתם בחורשה. מעשו אלו חמורים ביותר, וטומנים בחובם פוטנציאלי פגעה משמעותית בערך החברתי של שלום הציבור וביטחונו, כמו גם מקימים סיכון ממשי לחוי אדם.

9. כמו כן, אנו סבורים כי גזר דין של בית המשפט המחויז מבוסס ומונמק היטב, וניכר כי נלקחו בחשבון כל השיקולים הרלבנטיים, לרבות הנسبות לקולא העומדות למערער ואשר עליהם עמד בערעו – ובכלל הودאותו, העובדה שהביא לחסוך בזמן שיפוטי, והעדתו הצפיה במשפטיהם של יתר המעורבים בפרשה. על כן, איןנו רואים מקום להתערבותנו בעונש שקבע.

10. סוף דבר, הערעור נדחה.

ניתן היום, ב' באיר התשע"ז (10.5.2016).

שפט שפט

שפט שפט